

Manifest Día Mundial del Teatre 2025

Theodoros Terzopoulos

Director de teatre, Professor, Escriptor, Fundador i Director artístic del Teatre Attis, Inspirador de l'Olimpiada Teatral i President de la Comissió Nacional de l'Olimpiada Teatral

– Grècia

¿Pot, el teatre, parar l'orella al crit de socors que profereix la nostra època, en un món amb ciutadans en fallida, immersos en les cel·les de la realitat virtual, atrinxerats en llur privadesa asfixiant? ¿En un món amb existències robòtiques dins d'un absolut sistema de control i de repressió en tots els àmbits de la vida?

¿Es preocupa, el teatre, per la catàstrofe ecològica, per l'escalfament de la terra, per les incomptables pèrdues de la diversitat biològica, per la contaminació dels oceans, pel desglaç dels pòls, per l'augment dels incendis dels boscos i pels fenòmens de les condicions atmosfèriques extremes? ¿Pot, el teatre, esdevenir una peça activa de l'ecosistema? El teatre observa atentament el fenomen que té conseqüències humanes al nostre planeta des de fa molts anys, però troba dificultats a tractar amb aquest problema.

¿Té por, el teatre, per la situació humana que va donant forma al segle XXI, en el qual el ciutadà actua i es comporta a partir d'interessos polítics i econòmics, a partir de xarxes d'informació i d'empreses que s'ocupen de la formació d'opinió pública? ¿Un segle en el qual, els mitjans de comunicació en xarxa, per bé que la facilitin, constitueixen la més gran coartada de la comunicació, per què ofereixen la necessària distància de seguretat amb relació a l'Altre?

Un sentiment difús i ampli de temor davant de l'Altre, davant d'allò que és diferent, d'allò que és estranger senyoreja en els nostres pensaments i en les nostres actuacions.

¿Pot, el teatre, funcionar com un laboratori de coexistència de les diferències, sense prendre en consideració la ferida que sagna? La ferida sagna i ens convida a que tornem a refer el Mite.

I, com diu Heiner Müller*: “El mite és una acumulació, un aparell, en el qual poden incorporar-se contínuament nous i diferents ginys. Transmet energia, fins que la velocitat que va augmentant destrueix el cicle de la civilització”, i jo afegiria, “el cicle de la barbàrie”.

¿Pot, el projector de teatre, il·luminar la ferida social i, tot enganyant-se, no il·luminar-se a si mateix?

Preguntes que no troben respostes concretes, perquè el teatre existeix i gaudeix de llarga vida gràcies, precisament, a les preguntes que romanen sense resposta.

Preguntes que ja va generar Diònisos en depassar, des del seu lloc natal, l'ara d'orquestra del teatre antic i continuar en silenci el seu viatge d'exiliat cap a tots els indrets de guerra, avui, Dia Mundial del Teatre.

Mirem Diònisos directament als ulls, el déu extàtic del teatre i del mite, que uneix passat, present i futur, fill de dos orígens, de Zeus i de Semele, expressió d'identitats inestables, dona i home, de caràcter colèric i alhora serè, déu i animal, a mig camí entre la bogeria i la lògica, entre la rauxa i el seny, ordre i caos, un acròbata al límit de la vida i de la mort.

Diònisos estableix la pregunta essencial i fonamental, “De què es tracta?”, pregunta que mobilitza l'autor a orientar-se cap a una recerca més i més profunda de l'arrel del mite i de les múltiples dimensions de l'enigma humà. Necessitem nous models narratius orientats al conreu de la memòria i al desenvolupament d'una nova ètica i d'una nova responsabilitat política, per tal de sortir de la multiforme dictadura de l'actual edat mitjana.

Theodoros Terzopoulos

Font: Institut Internacional del Teatre-ITI

Traducció del text al català: Montserrat Gallart

(Associació de Professionals de la Interpretació i la Direcció de Catalunya)